

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南排灣語】 高中學生組 編號 4 號

pasangaw

izua nananguanguaqan aravac a kakudan a kemasi sicuayan nua
sepayuan a caucau, pinasasevalivalitan anga sapatatulutuluhan aicu a
nananguanguaqan a kakudan, pai aicu a uri ku sitjaucikel a nanguanguaq a
kakudan nua sepayuan a caucau, avan aicu a pinaka pasangaw aya kakudan
nua sepayuan. kemasi kakedrian itjen, rulangeta itjen tua ramaljemaljeng a
qivuivu a “pasangavi a su kaka” aya. izua numarivurivu itjen a kakedrian
tua tjavangavagna tuki tja kakanen, tjara qivu a ramaljemaljeng tu
“pasangavan ta su kaka” aya uta; nu izua kivalavala tua tja salasaladj, satja
kaqilji tua vangavangan, tjara qivu uta a ramaljemaljeng tu “pasangavan a su
kuku tua su qali” aya uta. ayatua a seman nimadju, a pakamanguaq, a
maramilj kakudan nua caucau a kemasi qinatian, avanasika temavatavak a
kemasi kakedrian tua pasangaw a mareka ramaljemaljng.

qau aicu a pinaka “pasangaw” aya kai a pinayuanan, kasi tua kai a
“sangaw” inayan, a patarevan “masengac” nuki “suqelam” inayan. ljakua
aicu a “pasangaw” a patarevan inika munu paqulid a suqelam,
namisangavan namisuqelaman a masa kiljivak, tu sipagaugavan nua
salasaladj tua kinatjenglayan a nemanga nimadju.

pai avanasika aicu a “pasangaw” namasan paravac tua nanguaq a
kakudan nua sepayuan a caucau, kemasi tua su pikaizua a nemanga, kemasi
tua su kinatjenglayan a nemanga, sa su pavayan a pasangaw tua qaliquali,
kasitua tja parekiljivaljivak, tja parepaqaljaqaljai, a tja sikamaqati a
pasangaw tua tjakinatjenglayan a nemanga, pai aicu namasan paravac tua
kakudan i qinaljan nua sepayuan.

pai patjetucu, aicu a nanguaq a kakudanan a pinaka “pasangaw”
kamayananan a pasusususuan nua taqaljaqaljan. a maru nukalja singkuan i
qinaljan, makaya sikarasurasutj nua taqaljaqaljan, tuki tima tjajasedjaljepan,
sa parepasangasangaw, tu sika markiljivaljivakan, tusika
marepaqaljaqaljayan, sika marasurasudjan nua taqaljaqaljan. pai aicu a
“pasangaw” kasizuanan nua kitjanamanguaq katua kakiljivaka, a nanguaq a
kakudanan nua mareka taqaljaqaljan. pai nunamatavak a taqaljaqaljan tua
marepasangasangaw, pai tjara izua parekiljivaljivak, tjara izua
marepaqaljaqaljai nua mareka caucau a mapuljat i qinaljan, samamamaw
anga rasuradjan i qinaljan.

讓賢

排灣族有個很好的傳統。這個美好的傳統從過去承襲到現在，也繼續教導後輩。這個傳統叫做讓賢。

小時候常常會聽到老人家說 pasangaw 一詞，例如兄弟姊妹為了食物或喜歡物品爭吵，但排灣族的老人家通常會對哥哥或姊姊說：「讓給你的弟弟妹妹」；又如小孩子不願意將喜歡的玩具給鄰居孩子玩時，父母親會建議把你的玩具分享給你的朋友玩等。

因為佔有、自私、貪心是人的本能，而排灣族父母從小就訓練孩子學習讓出自己的喜歡；因此讓賢或禮讓一詞，是排灣族人生活中常用來形容忍讓，或把自己所擁有的、所喜愛的，使用的主權無條件交給別人，建立互信、互愛、互謙讓的部落情誼，讓出自己的喜歡，成為排灣族社會的情操。

這樣的價值，延伸到排灣族的社會部落，在地方的選舉上也常有同家族、同部落的族人，同時出來競選地方職務，通常家族或部落耆老們會召開家族或部落會議，為了維持部落和諧與合作，彼此協調。讓賢達到部落友愛與和諧，是部落的美好傳統。